

RINGERIKE
KOMMUNE

Etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i Ringerike kommune

Administrasjonsutvalget 01.09.2021

RINGERIKE
KOMMUNE

Bakgrunn for kartleggingen

Buskerud kommunerevisjons forvaltningsrapport om etikk og antikorrupsjon (2019)

- a) Det bør iverksettes konkrete tiltak for å styrke ytringskulturen for alle ansatte i kommunen
- b) Kommunen bør styrke interne areaer med fokus på etikk, etiske retningslinjer, og etiske dilemmaer i alle deler av kommunen
- c) Det bør utvikles et bedre varslingssystem sentralt i kommunen, som fanger opp og sørger for oversikt over varsler som mottas i alle deler av kommunen
- d) Rådmannen bør årlig redegjøre overfor kommunestyret om kommunens antikorrupsjonsarbeid, slik det ble vedtatt i kommunestyret i januar 2016, og også om hvordan internkontroll brukes til å avdekke og hindre uetisk atferd og korrupsjon, slik det er anbefalt

RINGERIKE
KOMMUNE

Kartleggingens **formål**

**For å svare ut anbefaling d) har
Rådmannen satt ned en
arbeidsgruppe med formål om å:**

1. Kartlegge hvilke tiltak og praksiser kommunens organisasjon har iverksatt for å forebygge eller hindre korrupsjon og uetisk atferd
2. Identifisere hvilke deler av organisasjonen som krever tiltak basert på risiko

RINGERIKE
KOMMUNE

Hva er korrupsjon?

Hva er uetiske handlinger?

I straffelovens §387

- Å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag
- Å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag

Fra Etiske retningslinjer

- Handlinger eller atferd som kan oppfattes som uetiske, umoralske, eller som ikke er i tråd med kommunen eller samfunnets verdigrunnlag
- Handlinger eller atferd som kan skade kommunens omdømme eller tillit i samfunnet

RINGERIKE
KOMMUNE

Oppsummering av funn

-

Kartlegging

- Kommunen har i dag etablert og implementert en rekke tiltak i organisasjonen for å forebygge, hindre og oppdage korrupsjon og uetisk atferd.
 - Eksempler på slike tiltak er rutiner, etiske retningslinjer, delegeringsreglementet, innebygde dobbeltkontroller, innkjøpsreglement, fagmøter og kommunens varslingssystem.

Til tross for dette...

- Det er manglende oversikt, systematikk og helhet i antikorrupsjonsarbeidet – De fleste tiltak er implementert lokalt
- Det er også flere tilfeller av manglende dokumentasjon og tilgjengeliggjøring av etablerte praksiser og rutiner

Samlet gjør dette at det er utfordrende for administrasjonen å ha nødvendig overordnet kontroll

RINGERIKE
KOMMUNE

Oppsummering av funn

-

Risikovurdering

- Økonomiforvaltning
- Myndighetsutøvelse og saksbehandling
- Demokrati og politiske prosesser
- IKT
- Forvaltning av samfunnets felles midler
- Innkjøp og anskaffelser

Selv om kommunen og de enkelte tjenesteområdene har mange eksisterende tiltak på plass er korrupsjon og uetiske handlinger noe man **aldri kan garantere seg mot**.

I mange tilfeller vil slike hendelser være **vanskelig å oppdage**.

De vanligste årsakene

- Inhabilitet, private interesser og tette bånd mellom ansatte/folkevalgte og eksterne aktører
- Internt og eksternt press/forventninger, utpressing og maktmisbruk
- Bestikkelser, gaver, vennetjenester, rabattordninger m.m.
- Mangelfull informasjonssikkerhet
- Manglende etterlevelse av anskaffelses- og innkjøpsregelverk
- Manglende innkjøps og rammeavtaler
- Manglende bevisstgjøring og opplæring

RINGERIKE
KOMMUNE

Oppsummering av funn

-

Risikovurdering

- *Det ikke identifisert områder som vurderes til høy risiko (risiko 15-25)*
- *Det er identifisert 20 områder som vurderes til moderat risiko (risiko 6-12). Dette er områder organisasjonen må vurdere om skal iverksette ytterligere risikoreducerende tiltak.*
- *Det er identifisert 10 områder som vurderes til lav risiko (risiko 1-5) og som ikke krever nærmere vurderinger.*

Sannsynlighet →	5					
	4		3 Påvirkning / "smørin... 7 Urettmessig privat b...			
	3			1 Brudd på lover og kr... 8 Urettmessige utbetal... 21 Utilbørlig påvirknin...		
	2		2 Leverandører eller u... 23 Urettmessig tildelin... 24 Usaklig forskjellsbe... 25 Urettmessig tildelin... 26 Utilbørlig påvirknin... 27 Urettmessig tildelin... 28 Usaklig forskjellsbe...	14 Urettmessig tildelin... 15 Usaklig forskjellsbe... 4 Usaklig forskjellsbe... 18 Mangel på ulovlighet... 22 Usaklig forskjellsbe... 29 Urettmessig tildelin...	5 Urettmessig tildelin... 11 Brudd på lover og kr... 13 Usaklig forskjellsbe...	6 Utilbørlig påvirknin... 9 Handlinger under pre... 10 Utlevering av sensit... 19 Urettmessig tildelin... 20 Usaklig forskjellsbe... 12 Urettmessig tildelin...
	1	16 Urettmessig tildelin...	17 Usaklig forskjellsbe...		30 Usaklig forskjellsbe...	
		1	2	3	4	5
	Konsekvens →					

RINGERIKE
KOMMUNE

Oppsummering av funn

-

Risikovurdering

Viktige presiseringer

- Enkelt av risikoområdene har **høy iboende risiko**, og konsekvensene av slike hendelser vil potensielt være svært uheldige for kommunen og dens innbyggere. Organisasjonen anerkjenner at slike hendelse **kan inntreffe**, også i Ringerike kommune.
- Kartleggingen viser at det er **iverksatt forebyggende og forhindrende tiltak** av en slik grad risikoen totalt sett vurderes som moderat, **men** at det er behov for ytterligere tiltak.

Dette omfatter områdene

- Urettmessig tildeling, vedtak, godkjenning – Byggesak
- Utilbørlig påvirkning av politiske prosesser
- Urettmessig tildeling, vedtak, godkjenning – Regulering
- Usaklig forskjellsbehandling – Tjenestekvalitet, tildeling, vedtak, saksbehandlingstid – Regulering
- Handlinger under press
- Utlevering av sensitiv informasjon eller bedriftsinformasjon

RINGERIKE
KOMMUNE

Konklusjon

- Ringerike kommune har de viktigste tiltakene på plass for å forebygge, forhindre og oppdage korrupsjon og uetiske handlinger, men det er behov for å samle og systematisere arbeidet kommunen gjør innenfor feltet, og styrke tiltak der det er behov
- Enkeltpersoner og ledes opptreden i møte med dilemmaer, interessekonflikter og mulige fristelser kan være avgjørende. Kommunen har et ansvar for å arbeide systematisk å forebygge, forhindre og oppdage slike hendelser og bygge en kultur av høy etisk standard.
- Det er behov for bevisstgjøring, opplæring og oppmerksomhet både hos ansatte og folkevalgte.
- Selve kartleggingsarbeidet har medført økt bevissthet og fokus på temaet hos de involverte

RINGERIKE
KOMMUNE

Besluttete tiltak

Rutine for vurdering og håndtering av habilitet

- Utkast foreligger

Veileder: Etikk- og antikorrupsjonsarbeid i Ringerike kommune

- Utkast foreligger

Opplæring og bevisstgjøring av ansatte og folkevalgte

- Inkluderes som del av folkevalgtopplæring
- Inkluderes som del av lederopplæring og for ansatte

Innkjøps- og rammeavtaler

- Kontinuerlig

Styrende dokumentasjon

- Etablerte praksiser skal dokumenteres i kvalitetssystemet
- Årlig revidering av eksisterende dokumentasjon og behov for ny

Registrering av styreverv og bi-erverv

- Oppfordre til registrering i KS' styreverv
- Undersøke mulighet for bi-ervervregister

Ledelsens gjennomgang og redegjørelse overfor kommunestyret

- Fast del av ledelsens gjennomgang
- Årlig redegjørelse overfor kommunestyret

Avslutning og takk!

RINGERIKE
nærmest det meste

RINGERIKE
KOMMUNE